

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita	
Fakulta	Ekonomicko-správní
Habilitační obor	Veřejná ekonomie
Uchazeč	Ing. Lenka Slavíková, Ph.D.
Pracoviště	Národohospodářská fakulta VŠE v Praze, Fakulta sociálně ekonomická UJEP v Ústí nad Labem
Habilitační práce	Ekonomie životního prostředí na rozcestí
Oponent	doc. Ing. Eva Romančíková, CSc.
Pracoviště	Vysoká škola ekonomie a manažmentu verejnej správy v Bratislave

Ekonomía životného prostredia ako subdisciplína ekonomických vied sa datuje od 70. rokov 20. storočia. Niektoré myšlienky, ktoré vytvárajú východiskový rámec tejto vednej disciplíny siahajú až do obdobia merkantilizmu fyziokratov, klasikov, neoklasikov, inštitucionalistov a neoinštitucionalistov. Teoretický prínos inštitucionalistov a neoinštitucionalistov je však výrazný.

Primárne sa táto vedná disciplína zamerala na analýzu a navrhovanie rozhodnutí, ktoré sú späté so životným prostredím, ale aj na ekonomické nástroje stimulatívne pôsobiace v smere znižovania zaťaženia životného prostredia s následnou minimalizáciou spoločenských nákladov. Tento proces sa úzko spájal so snahou zdokonaľiť a rozšíriť poznatkový potenciál merania pozitívnych a negatívnych dopadov na životné prostredie. V tejto spojitosti nadobudla na význame „analýza nákladov a úžitkov“, ktorá je doposiaľ považovaná za najvhodnejší nástroj ekonomického hodnotenia investičných rozhodnutí vo verejnom sektore.

Využívanie analýzy nákladov a úžitkov má v oblasti životného prostredia mnoho obmedzení, keďže táto metóda neumožňuje komplexne postihnúť previazanosť ľudskej činnosti a ekosystémov. Táto skutočnosť je dôvodom vzniku rady iných alternatívnych metód, ktorých zámerom je postihnúť kvalitatívny rozmer tohto procesu. A práve tejto problematike sa venovala Ing. Lenka Slavíková, PhD. vo svojej publikačnej činnosti.

Habilitantka v predloženej publikačnej činnosti „zmapovala“ vývoj prístupov k ekonomii životného prostredia, pričom koncentrovala pozornosť na základné charakteristiky dvoch alternatívnych prístupov k neoklasickej environmentálnej ekonomii, čo považujem pre správne „uchopenie“ problematiky za mimoriadne dôležité.

V dvoch príspevkoch je venovaná pozornosť problematike kvantitatívneho a kvalitatívneho výskumu, kde upozorňuje na relevantnosť oboch typov výskumu v nadväznosti na riešenie toho ktorého problému. Vysoko pozitívne hodnotím článok „Kvalitatívne orientované metódy socioekonomického výskumu a ich využitie v ekonomii životného prostredia“.

Analytický naratív ako metóda kvalitatívneho výskumu nebola v oblasti životného prostredia uplatňovaná, pričom práve jej využitie umožňuje prepojiť teóriu s empirickým výskumom. Túto metódu, ktorá je v práci podrobne analyzovaná, je možné považovať za vhodný nástroj doplnenia empirického výskumu.

Pozitívne možno hodnotiť aj *inštitucionálnu analýzu*, ktorá môže mať široké uplatnenie v spoločenských výskumoch orientovaných na fungovanie inštitúcie. Osobitne pozitívne hodnotím aj skutočnosť, že habilitantka preukázala schopnosť aplikovať kvalitatívne metódy na oblasť životného prostredia.

Metódy použité v dizertačnej práci

Pri objasňovaní podstaty riešenia problému využila viaceré metódy vedeckej práce, a to analýzu, syntézu, deskriptívnu a komparatívnu analýzu. Navyše habilitantka uskutočnila terénne výskumy, rozhovory a vytvorila a aplikovala analytický rámec pre hodnotenie procesu účasti verejnosti.

Vedecký prínos a originalita výsledku

Autorka významne prispela k rozšíreniu poznatkového potenciálu o samotných kvalitatívnych metódach s poukázaním na možnosti ich uplatnenia v oblasti životného prostredia. Využitie kvalitatívnych metód umožní riadiacej sfére kvalifikovanejšie realizovať zámery v oblasti životného prostredia a navyše prispeje k zvýšeniu stimulačnej a fiškálnej funkcie verejných financií.

Otázka pre autorku habilitačnej práce

1. Čo je potrebné urobiť, aby absencia formalizovaných krokov prezentovaných metód analýzy nebola brzdou ich širšieho využívania?

Záver

Habilitačná práca Lenky Slavíkové „Ekonomie životného prostredia na rozcestí“ *splňuje* požiadavky standardne kladené na habilitačnú prácu v oboru Veřejná ekonomie.

Bratislava, dne 4.12.2014

doc. Ing. Eva Romančíková, CSc.